

U susret maloj maturi

Učenici koji ove školske godine završavaju osmi razred biće prva generacija koja će umesto prijemnog ispita za upis u srednju školu polagati malu maturu. Njihova matura neće se mnogo razlikovati od dosadašnjeg prijemnog ispita, međutim, ovogodišnje izmene su tek prvi korak u kompletnoj reformi završnog ispita koja će biti okončana 2014. godine i kada će umesto dosadašnja dva predmeta učenici polagati maturu u pravom smislu reči. Polagaće matematiku, maternji jezik i kombinovani test iz predmeta istorija, geografija, biologija, fizika i hemija.

Dok je Ministarstvo prosvete zauzeto pripremama za izmene koje slede, deo prosvetnih radnika, nezadovoljan uslovima rada, stupio

je u štrajk upozorenja. Radikalizaciju štrajka najavljuju za 28. januar, kada će, kažu, potpuno obustaviti rad. Prosvetari traže od vlade povećanje budžeta za prosvetu za 24,5 odsto, odnosno 26 milijardi dinara, isplatu jubilarnih nagrada za prethodne dve godine, novac za otpremnine kolegama koji su još pre godinu dana otišli iz prosvete, kao i da odmah započnu pregovori o izmeni uredbe o koeficijentima zaposlenih u prosveti. Iz Ministarstva poručuju da za zahteve prosvetara imaju razumevanja, ali da nemaju – novca. Istovremeno, u toku je i spor sa izdavačima udžbenika, koji su nezadovoljni uslovima u kojima se realizuje projekat “Besplatni udžbenici za učenike prvog, drugog i trećeg razreda”.

Ono što mora da se zna

Zadaci su prvi put prilagođeni standardima za kraj osnovnog obrazovanja, koji su usvojeni prošle godine, a utvrđeni su nezavisno od reforme završnog ispita. Okosnica standarda je definisanje ciljeva i ishoda, to jest šta se očekuje da đaci zaista znaju kada steknu obavezno obrazovanje

Učenici koji ove školske godine završavaju osmi razred biće prva generacija koja će umesto prijemnog ispita za upis u srednju školu polagati malu maturu. Njihova matura neće se mnogo razlikovati od dosadašnjeg prijemnog ispita, ali će biti prvi korak u procesu koji treba da bude okončan u naredne četiri godine, kada će maturski ispit biti potpuno izmenjen. Reforma sistema završnih ispita realizovana je u okviru projekta “Podrška osiguranju kvaliteta sistema završnih ispita na nacionalnom nivou u osnovnom i srednjem obrazovanju”, koji finansira Evropska unija, a realizuje konzorcijum koji sačinjavaju: belgijski IBF Internacional konsalting, slovenački Nacionalni zavod za školstvo i Nacionalni centar za ocenjivanje i lokalni partner kompanija Baines Babić Ltd. Projekat je počeo u septembru 2010. i trajaće dve godine.

Zbirke zadataka za srpski jezik i matematiku uz pomoć kojih će se osmaci pripremati za polaganje završnog ispita već su spremne i biće prosleđene školama u elektronskoj formi. Zadaci su prvi put osmišljeni u skladu sa obrazovnim standardima za kraj obaveznog školovanja koji su usvojeni prošle godine. Te standarde poseduje svaka škola, a oni su definisani za tri nivoa postignutih znanja – osnovni, srednji i napredni. Testove će u najvećoj meri činiti zadaci kojima se proverava da

li su osnovci posle osmogodišnjeg školovanja savladali osnovni nivo znanja. Zadaci će biti drugačiji po formulaciji i tipu od onih koje su uvećavali mali maturanti prethodnih godina.

S obzirom na to da nemaju svi učenici računare i pristup internetu, u Ministarstvu prosvete najavljuju da će zbirke uskoro biti dostupne i u štampanom obliku, da su u toku dogovori sa “Prosvetnim pregledom”, pa bi u naredne dve ili tri nedelje one trebalo da budu objavljene.

Način polaganja neće se bitno razlikovati u odnosu na prethodne godine. Za svaki predmet ispiti će trajati dva sata, a biće održani u dva različita dana u osnovnim školama. U Ministarstvu prosvete kažu da će osmaci imati sasvim dovoljno vremena da se pripreme za testove na kojima će ih očekivati 50 odsto poznatih zadataka iz zbirke, 25 odsto zadataka koji će đacima biti delimično poznati i 25 odsto nepoznatih zadataka. Osim što bi valjalo da vežbaju zadatke iz zbirke, treba da provežbaju i one iz udžbenika. Ministarstvo najavljuje i pooštrenu kontrolu polaganja, kako bi se sprečilo prepisivanje. Neka istraživanja pokazuju da su deca nakon polaganja dosadašnjih kvalifikacionih ispita, iste zadatke rešavala sa mnogo manje uspeha, što je dokaz da se na ispitima naveliko prepisuje. U toku polaganja završnog ispita dežuraće i profesori zaposleni u osnovnim

I za učenike sa smetnjama

Završni ispit biće prilagođen učenicima sa smetnjama u razvoju. Prilagođavanje se vrši zavisno od vrste i stepena smetnje, a prema individualnom obrazovnom planu. Moguće su različite vrste prilagođavanja završnog ispita za ove učenike: prilagođen ispitni materijal (Brajevo pismo, grafičko preoblikovanje, jezičko preoblikovanje, prilagođavanje zadataka, prilagođena oprema, prostorno prilagođavanje).

Obuka

Obuka profesora srpskog jezika i matematike počela je 24. januara, a do kraja aprila treba da je prođu i nastavnici deset predmeta obuhvaćenih obrazovnim standardima. Zavod za unapređenje obrazovanja i vaspitanja, uz pomoć DILS projekta Svet-ske banke, obezbedio je priručnike za predmete kao i zbirnu publikaciju standarda koji će biti podeljeni školama u štampanom i elektronskom izdanju.

i srednjim školama. U učionicu u kojoj budu polagali ispit osmaci neće moći da unose udžbenike, sveske, ništa osim osnovnog pribora za rad. Kao i ranijih godina, neće smeti da upotrebljavaju kalkulator i mobilne telefone.

Imajući u vidu da se radi o prvoj generaciji učenika koji su učili po novim programima, da su standardi za kraj obaveznog obrazovanja usvojeni 2009. godine, da nastavni programi nisu usklađeni sa standardima, da nisu svi

ZRELOST: Promene od ove godine

nastavnici imali priliku da nastavu i ocenjivanje usklade sa standardima, prva generacija učenika će u junu 2011. godine polagati završni ispit koji će se sastojati od dva predmeta: srpski odnosno maternji jezik i matematika.

Završni testovi imaće 50 odsto potpuno poznatih zadataka, prethodno objavljenih u zbirci zadataka, 25 odsto delimično poznatih zadataka nastalih delimičnom izmenom zadataka i 25 odsto zadataka čiji sadržaji nisu objavljeni u zbirci, dakle potpuno nepoznatih.

Za pripremanje učenika za polaganje završnog ispita po programu završnog ispita biće korišćene zbirke zadataka. Zbirke sadrže nivo zadataka kojima se proverava ostvarenost obrazovnih standarda za kraj obaveznog obrazovanja. Određen broj zadataka iz zbirke biće korišćen na završnom ispitu. Zbirku zadataka priprema Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Druga generacija učenika koja polaže završni ispit na kraju školske 2011/12. polaže ispit iz maternjeg jezika i matematike, s tim što će njihova matura pretrpeti određene izmene. Testovi će sadržati 25 odsto potpuno poznatih zadataka, 25 odsto delimično poznatih i 50 odsto zadataka čiji su sadržaji i rešenja potpuno nepoznati.

Treća generacija ili generacija 2012/13. takođe će polagati dva testa, iz srpskog i matematike, ali sa sledećim modifikacijama: testovi završnog ispita imaće 25 odsto delimično

poznatih zadataka i 75 odsto potpuno nepoznatih zadataka. Poznatih zadataka neće biti.

Finalni model primenjivaće se od školske 2013/14. godine, a polagaće ga učenici koji sada idu u peti razred. Završni ispit će imati sledeću strukturu i sadržaj: ispit će se polagati upotrebom testa iz predmeta srpski jezik, odnosno maternji jezik, i matematika i upotrebom jednog kombinovanog testa iz nastavnih predmeta: istorija, geografija, biologija, fizika i hemija. Zastupljenost pojedinačnih predmeta u kombinovanom testu (broj ili procenat zadataka) biće strukturirana prema procentu zastupljenosti u nastavnom planu od petog do osmog razreda. Testovi završnog ispita biće sastavljeni samo od nepoznatih zadataka.

Lista standarda odnosno znanja i kompetencija koji će se ispitivati potpuno nepoznatim zadacima biće objavljena do početka školske 2012/2013, dakle kada ova generacija krene u sedmi razred. Maturalni ispit biće obavezan za sve svršene osnovce, za razliku od dosadašnjeg kvalifikacionog ispita koji su polagali samo oni koji žele da nastave školovanje.

Zadaci su prvi put prilagođeni standardima za kraj osnovnog obrazovanja, koji su usvojeni prošle godine, a utvrđeni su nezavisno od reforme završnog ispita. Okosnica standarda je definisanje ciljeva i ishoda, to jest šta se očekuje da đaci zaista znaju kada steknu obavezno obrazovanje. Standardi su osnovni obrazovni ishodi koje dete treba da ponese iz osnovne

- Modeli za različite završne ispite na nacionalnom nivou razmotreni ili razvijeni, a osoblje koje je angažovano za rad na različitim završnim ispitima obučeno za taj zadatak

- Materijal za priručnike i instrumente za četiri tipa završnih ispita/mature pripremljen

- Najmanje 200 obučanih trenera i pilotiranih obuka za pripremu nastavnika, direktora škola i drugih učesnika koji će sprovesti različite završne ispite

- Najmanje dve postojeće baze podataka postignuća učenika, analizirane, u cilju podrške za različite završne ispite

- Prvi krug ili pilot sprovođenje različitih završnih ispita u 180 osnovnih škola analiziran i procenjen, kao i izbor pilot škola

- 180 osnovnih škola i odabranih pilot škola podržane u korišćenju rezultata završnih ispita u njihovom samovrednovanju

- Nacionalni okvir kvalifikacija koji se razvija u dva odabrana sektora – povezan sa predloženim nacionalnim sistemom završnih ispita u srednjem stručnom obrazovanju

škole. Formulirani su za deset predmeta: srpski jezik, matematiku, istoriju, geografiju, biologiju, fiziku, hemiju, muzičku kulturu, likovnu kulturu i fizičko vaspitanje. Iz celokupnog školskog programa izdvojeni su kratki iskazi. Grupisani u nekoliko oblasti pokrivaju gradivo od prvog do osmog razreda, ali ne po lekcijama i razredima. Izdvojeno je ono što dete ne treba da zaboravi, bez obzira na to u kom je razredu šta naučilo.

Postoje tri nivoa standarda: osnovni, srednji i napredni. Bazični nivo podrazumeva znanja koja bi iz osnovne škole trebalo da ponese 80 do 90 odsto učenika. Za srpski jezik, na primer, to bi značilo da znaju da pišu i čitaju ćirilicu i latinicu. Očekuje se da srednji nivo dosegne 30 do 70 odsto učenika. Napredni nivo, u kom đaci za književnost recimo izražavaju svoj stav o delu i argumentovano ga obrazlažu, predviđeno je da dosegne 10 do 25 odsto osnovaca. Osnovna funkcija standarda je da se ujednači kriterijum, da se tačno zna šta je mera i koja znanja treba da poseduje učenik posle osnovne škole.

J. Gligorijević

Intervju: **Gordana Knežević-Orlić**, predsednica IO Udruženja izdavača udžbenika i učila Srbije

Udžbenik je kulturno dobro

“Sve analize ovog projekta govore da projekat besplatnih udžbenika, u ovoj fazi kada država nema dovoljno novca, treba da bude okrenut socijalno ugroženim kategorijama. Pod velikim je znakom pitanja zašto bi država trošila novac na onu decu čiji roditelji mogu da plate školske knjige”

U OBAVEŠTENJU o javnoj nabavci povodom sprovođenja projekta “Besplatni udžbenici za učenike prvog, drugog i trećeg razreda”, Ministarstvo prosvete je navelo da će se u razmatranje uzeti samo oni izdavači koji imaju odvojene radne sveske i osnovne udžbenike i da pri tom udžbenici treba da budu upotrebljivi tri godine. Udruženje izdavača smatra da se ovim, naknadno dodatim uslovima, krši Zakon o javnim nabavkama i da je narušeno Načelo obezbeđivanja konkurencije među ponuđačima. Osim toga, smatraju i da se krši Zakon o udžbenicima, jer se zahteva izmena već odobrenih udžbenika i da nije moguće izvršiti izmenu udžbenika za ovu školsku godinu zato što je rok za podnošenje zahteva istekao. Tim povodom, razgovarali smo sa Gordanom Knežević-Orlić, predsednicom Izvršnog odbora Udruženja izdavača udžbenika i učila Srbije, koja za “Vreme” objašnjava zbog čega su se, ovakvom odlukom Ministarstva prosvete, izdavači udžbenika našli u velikom problemu.

“VREME”: Ovo nije prvi spor između Ministarstva i izdavača. O čemu je zapravo reč? O nekakvom trajnom antagonizmu između izdavača i Ministarstva prosvete?

GORDANA KNEŽEVIĆ-ORLIĆ: Ne znam odakle problem dolazi, bavimo se suviše ozbiljnim poslom gde nema mesta antagonizmima. Moramo da razgovaramo, sarađujemo i pronalazimo najbolja rešenja u interesu dece i kvalitetnog obrazovanja.

U čemu je problem sa projektom besplatnih udžbenika?

Pre dve godine, taj projekat je napravljen i nije analiziran, nego se i dalje realizuje na isti

način. Ono što ministar uvek kaže u nekim našim razgovorima jeste da će stručna javnost dati svoj sud. Za ovih godinu dana, u SANU-u je dva puta održan skup na tu temu i dva puta je stručna javnost, među kojima su bili profesor doktor Ivan Ivić, doktor Ana Pešikan, predstavnici Društva pedagoga Srbije, predstavnici Saveza učitelja, mnogo nastavnika i profesora i svi oni su bili jednoglasni u stavu da projekat besplatnih udžbenika ne sme da bude takav

da remeti proces učenja. Ono što sva istraživanja pokazuju jeste da naša deca poseduju isključivo reproduktivno znanje, a to nije dobro. Potrebno je da se ceo obrazovni sistem izmeni tako da deca budu u stanju da primene stečena znanja. A to je izvodljivo upravo i kroz pravljenje kvalitetnih udžbenika. Udžbenik je proizvod od prvorazrednog nacionalnog i kulturnog značaja jer u procesu učenja imate učenika, učitelja i udžbenik. Nije dobro igrati se sa time, da se sada odjednom menja koncepcija udžbenika zato što država nema novac da plati udžbenike za svu decu. Sve analize ovog projekta govore da projekat besplatnih udžbenika, u ovoj fazi kada država nema dovoljno novca za sve učenike, treba da bude okrenut socijalno ugroženim kategorijama. Pod velikim je znakom pitanja zašto bi država trošila novac na onu decu čiji roditelji mogu da plate školske knjige. Istovremeno, deca čiji roditelji spadaju u kategoriju siromašnih ne dobijaju nikakvu pomoć. Naš predlog je da se novac koji se opredeljuje budžetom za besplatne udžbenike, umesto što se koristi za svu decu prvog, drugog i trećeg razreda, koristi za socijalno osetljive kategorije od prvog do osmog razreda. Time stvarno postizete cilj da pomazete one kojima je to najpotrebnije. Ono čime je poslednji dopis iz Ministarstva uneo zabunu, jeste da se sada od nas traži da se menjaju udžbenici koji su prošli proceduru izrade i odobravanja, a izrada jednog udžbenika, kompletan proces, traje najmanje dve godine a procedura odobravanja još četiri meseca. Dakle, ovi udžbenici, koje deca koriste tri godine, moraju da se menjaju, jer je sada zahtev Ministarstva da u njima daci ne smeju da pišu, zato što treba da ih vrate kako bi ih koristila naredna generacija.

Zašto je važno da učenik može da piše u udžbeniku?

Dete uči tako. Proces učenja, ako hoćemo da bude efikasan, treba da se odvija sa olovkom u ruci, dete mora da podvlači, da upisuje i da beleži primedbe. O tome postoje čitave studije pedagoga i psihologa, koje su objavljene i u našoj zemlji. To je način da dete usvoji znanje koje će biti primenljivo, a ne samo reproduktivno. Ako zabranite detetu da piše u udžbeniku,

ono će početi da ga se plaši i da strepi kada ga koristi, pa se vraćamo na onu situaciju da deca ne koriste udžbenike, da nastavnici diktiraju, deca to zapisuju sa gomilom grešaka, a onda te greške uče i reprodukuju. U sveskama nema ni dodatnih informacija ni dodatnih ilustracija koje bi mogle da ih motivišu da uče dalje. Udžbenik postaje suvišan i neupotrebljiv.

Ako imate dete od sedam godina koje prvi put ulazi u školu i prva stvar koju saznaje jeste da ne sme ništa da zapiše u udžbenik, pravite barijeru između deteta i učenja. Drugo, ovime se potpuno onemogućava vertikalno povezivanje gradiva. Dete, ako vrati udžbenik, nema mogućnost da u šestom razredu, obnovi gradivo iz prethodne godine.

Ministarstvo je pokušalo da premosti potrebu za interaktivnošću udžbenika razdvajanjem radnih svezaka i udžbenika. Da li postoji mogućnost da učenici vraćaju udžbenike, a da radne sveske ostaju kod njih?

To i jeste ono što je pogrešno. Udžbenici za učenike od prvog do četvrtog razreda jesu radni udžbenici, imaju deo u kom su objašnjene nove nastavne jedinice, a zatim slede primeri i zadaci kroz koje usvajaju tu nastavnu jedinicu. Tako se deca uče da razmišljaju i zaključuju, da razumeju gradivo, a ne da uče napamet. Udžbenik bi, ako ga razdvojite od radne sveske, trebalo da sadrži samo definicije. To deci od sedam ili osam godina ne može da bude korisno. Ideja Ministarstva je da nekako smanji svoje troškove. Međutim, ako realizuje svoju ideju, moraće da plati i udžbenik i radnu svesku, pa zaista ne vidimo gde je tu smanjenje

troškova. To će biti i skuplje i deci će biti problematičnije i teže za korišćenje.

U jednom od dopisa koje ste poslali Ministarstvu prosvete, kao primer zemlje čiji se obrazovni sistem našao u problemima zbog razdvajanja udžbenika i radnih svezaka naveli ste Sloveniju. S druge strane, kao primer na koji bi Srbija mogla da se ugleda navodite Austriju. U čemu je razlika između slovenačkog i austrijskog koncepta?

Slovenija je pre osam godina donela odluku da razdvoji radni i neradni deo udžbenika. Neradni deo je ulazio u školske fondove i bio korišćen tri godine. Udžbenik je polako prestao da se koristi, a radne sveske su preuzimale funkciju i udžbenika i postale sve obimnije i raznovrsnije što je roditeljima povećalo troškove na neki način. Mešanje politike u didaktiku je dovelo do toga da Slovenija ove godine ima pad rezultata na PISA testiranju. Istovremeno, Austrija program besplatnih udžbenika sprovođi skoro četrdeset godina. Njega realizuju tri ministarstva: prosvete, rada i socijalne politike i ekonomije. Ta tri ministarstva zajedno vode proces i on je socijalno osetljiv. Na početku svake školske godine poznato je koliko košta jedan komplet udžbenika i njih država finansira dodelom vaučera. Međutim, ne dobijaju svi vaučere u istoj vrednosti, već u zavisnosti od socijalnog stanja roditelja, država dotira nabavku udžbenika ili u celom iznosu, ili sa 50 odsto, a naravno, tamo gde su roditelji dobrog imovinskog stanja, država ne učestvuje u finansiranju knjiga za decu. ◀

J. Gligorijević

Štrajk prosvetnih radnika

Para nema

Prosvetari traže od vlade povećanje budžeta za prosvetu za 24,5 odsto, odnosno 26 milijardi dinara, isplatu jubilarnih nagrada za prethodne dve godine, novac za otpremnine kolegama koji su još pre godinu dana otišli iz prosvete, kao i da odmah započnu pregovori o izmeni uredbe o koeficijentima zaposlenih u prosveti

UPRKOS NAJAVI SINDIKATA prosvete da će oko 350 škola u Srbiji stupiti u štrajk, prema informacijama Ministarstva prosvete to je u ponedeljak 24. januara učinila samo 131 ustanova, dok sindikat koji je organizovao štrajk, Granski sindikat prosvetnih radnika "Nezavisnost", tvrdi da su u štrajku bile 232 škole. Časovi su bili skraćeni na 30 minuta, a ministar prosvete očekuje da u petak 28. januara neće biti obustavljena nastava u školama pošto će Vlada Srbije predložiti rešenje za zahteve sindikata.

Prosvetari traže od vlade povećanje budžeta za prosvetu za 24,5 odsto, odnosno 26 milijardi dinara, isplatu jubilarnih nagrada za prethodne dve godine, novac za otpremnine kolegama koji su još pre godinu dana otišli iz prosvete, kao i da odmah započnu pregovori o izmeni uredbe o koeficijentima zaposlenih u prosveti. Štrajk je organizovao Granski sindikat prosvetnih radnika "Nezavisnost", a njegov predsednik Tomislav Živanović najavljuje da će se "Nezavisnost", ako dogovor sa Ministarstvom ne bude postignut, pridružiti potpunoj obustavi rada od 28. januara.

Ministar prosvete smatra da je obustava nastave nezakonita i da bi organizatori štrajka mogli da snose posledice zbog takve odluke. I ministar i prosvetari u ovom trenutku trpe posledice dugogodišnje državne politike nezainteresovanosti za obrazovanje i položaj zaposlenih u prosveti, uprkos proklamovanom stavu da je ulaganje u ovu oblast prioritet. Profesori u Srbiji imaju plate od 38.000 do 41.000, nastavnici od 32.000 do 34.000, dok

VELIKE POSLEDICE: Žarko Obradović

administrativni radnici mesečno primaju od 18.000 do 20.000 dinara. Najniže plate imaju spremačice, od 15.000 do 16.000 dinara.

Ministar prosvete Žarko Obradović izra-

zvio je očekivanje da u petak 28. januara neće biti obustavljena nastava u školama, pošto će Vlada Srbije predložiti rešenje za zahteve sindikata koji su najavili taj štrajk. "Očekujem da neće doći do obustave nastave i da ćemo se dogovoriti. Vlada će upoznati sindikate sa svojim predlogom. Posledice obustave rada bile bi velike", kazao je Obradović gostujući na RTV B92. On je istakao da je obustava nastave nezakonita i da bi organizatori snosili posledice takve odluke. Obradović je ponovio da očekuje da predstavnici sindikata kažu koliko je novca potrebno za ispunjenje njihovih zahteva o povećanju plata i isplati jubilarnih nagrada i

otpremnina i da će onda Vlada razmotriti šta može da uradi: "Ja sam to ne mogu da odredim. Vlada će morati da izađe sa nekim predlogom", naveo je Obradović. On je ponovio i da će do kraja nedelje biti nastavljeni pregovori sa sindikatima. Skraćeni časovi u trajanju od 30 minuta održavaju se sada u 180 škola članica Granskog sindikata prosvetnih radnika Srbije "Nezavisnost", rekao je predsednik "Nezavisnosti" Tomislav Živanović, i dodao da su to prvi, preliminarni podaci. Živanović je rekao da se na "terenu sprovode strahoviti pritisci", da "škole obilazi policija" i da direktori "vrše opstrukciju". Skraćeni časovi prerašće u potpunu obustavu rada u organizaciji tri sindikata, ukoliko do petka 28. januara sa vladom ne bude postignut dogovor, rekao je Živanović.

Prema podacima Ministarstva prosvete, u protestu učestvuje 131 škola, što je sedam odsto od oko 1800 osnovnih i srednjih škola koliko ih je ukupno u Srbiji.

J. G.

Priprema za kasnije

Program “Coca-Cola talenti” traje dve godine i studentima obezbeđuje vrhunske obuke i seminare, priliku da se upoznaju sa najboljim praksama kompanije i da kroz bogat mentorski program steknu znanje i praktično iskustvo koje inače ne mogu da dobiju samo kroz klasičan sistem obrazovanja

U PARTNERSTVU SA Ministarstvom prosvete i Univerzitetom u Beogradu, kompanija Coca-Cola Hellenic Srbija ovih dana ulazi u drugi selekcionni krug petog, jubilarnog programa “Coca-Cola talenti”. Dvogodišnjim programom “Coca-Cola talenti”, kompanija Coca-Cola Hellenic Srbija ulaže u razvoj i stručnost budućih poslovnih lidera. Program je prepoznatljiv po tome što studentima obezbeđuje vrhunske obuke, seminare, priliku da se upoznaju sa najboljim praksama kompanije i da kroz bogat mentorski program steknu znanje i praktično iskustvo koje inače ne mogu da dobiju samo kroz klasičan sistem obrazovanja.

Pored Ministarstva prosvete Republike Srbije, koje je od pokretanja programa 2006. godine, partner kompaniji Coca-Cola Hellenic Srbija, ove godine aktivnu podršku programu pružaju i univerziteti u Beogradu, Nišu, Kragujevcu, Novom Sadu, Novom Pazaru i Prištini. U saradnji sa rektorima univerziteta, u toku novembra prošle godine održani su promotivni događaji u Beogradu, Nišu, Kragujevcu i Novom Sadu gde su studenti imali priliku da se detaljnije upoznaju sa programom, da razgovaraju sa predstavnicima kompanije i nekadašnjim Coca-Cola talentima. Aktivnu podršku i angažovanje u informisanju studenata, takođe, pružaju i fakulteti pomenutih univerziteta i trinaest studentskih organizacija koji sa svojim lokalnim komitetima vrše promociju kako po fakultetima tako i putem online medija.

Program “Coca-Cola talenti” traje dve godine i studentima obezbeđuje vrhunske obuke i seminare, priliku da se upoznaju sa najboljim praksama kompanije i da kroz bogat mentorski program steknu znanje i praktično iskustvo koje inače ne mogu da dobiju kroz klasičan sistem obrazovanja. Izabrani studenti imaju mogućnost da rade u poslovnom okruženju i da se oprobaju u različitim, realnim projektima iz oblasti najbližih njihovom profesionalnom interesovanju. Takođe, programom je obuhvaćena i novčana podrška u iznosu od 2000 evra po godini studija.

U SUSRET ISKUŠENJIOMA: Coca-Cola Talenti

Na prvoj godini studenti pohađaju predavanja vezana za poslovanje kompanije Coca-Cola Hellenic Srbija i treninge prezentacijskih veština, veština pregovaranja, organizacionih veština, ali i radionice tokom kojih prolaze kroz brojne realne situacije i susreću se sa mogućim teškoćama u poslovanju jedne kompanije. Na drugoj godini studenti su u prilici da sa mentorom rade na odabranom projektu koji je najbliži oblasti njihovog interesovanja. Kasnije taj projekat prezentuju direktoru kompanije i odabranim menadžerima, što je za njih veliko iskustvo.

Nikola Cvetković, jedan od učesnika programa, student je četvrte godine Elektronskog fakulteta u Nišu na smeru Softversko inženjerstvo: “Može se reći da veštine koje sam stekao u kompaniji Coca-Cola Hellenic proširuju vidike. Svaka inicijativa velikih kompanija neizmerno znači studentima i treba podržati svaku priliku da studenti dobiju edukaciju koju ne mogu da steknu na drugim mestima, ali i dodatna finansijska sredstva koja će im olakšati školovanje. Znanje koje sam dobio u Coca-Cola Hellenicu primenjujem svakodnevno, jer su veštine koje sam stekao na treninzima primenljive i u svakodnevnom životu.”

Nikola kaže da nije zanemarljiva ni novčana podrška koju studenti dobijaju tokom

programa: “Novac koji sam dobio od stipendije delom sam uložio u putovanja, a delom ulažem u svoj dalji razvoj. Imam više opcija za budućnost. Jedna od njih je da ostanem na fakultetu, druga da upišem master studije u inostranstvu, a treća da otvorim svoju firmu. Jednog dana vidim sebe i u kompaniji Coca-Cola Hellenic Srbija i tu bih voleo da radim kao menadžer u IT sektoru.”

Milenko Cajković iz Beograda završio je Elektrotehnički fakultet, bio je u prvoj generaciji Coca-Cola talenata. Trenutno je zaposlen u jednoj računarskoj firmi. Za Milenka je program “Coca-Cola talenti” bio prvi susret sa jednim ozbiljnim sistemom selekcije, u kome je bilo više krugova i intervju. “Program je trajao dve godine, a u okviru njega imali smo najrazličitije radionice i treninge. Pored predavanja, zaposleni u kompaniji Coca-Cola Hellenic postavljali su nas u situacije u kojima smo koristili novostečene veštine i kroz njih smo dosta upoznavali jedni druge, postali sjajan tim i dobro se zabavljali i družili. Mislim da je ovo iskustvo bilo dobra priprema za kasnije, jer je na svakoj boljoj poziciji isti princip. Zahvaljujući situacijama kroz koje smo prošli, znamo šta da očekujemo i kako da se snađemo kada kasnije u životu budemo u sličnim profesionalnim iskušenjima”, kaže Milenko.

Protiv manje matematike

PRESEDNIK ODBORA ZA prosvetu Skupštine Srbije Zoran Šami i predstavnici Društva matematičara ocenili su na zajedničkom sastanku održanom 19. januara da je najavljeno smanjenje fonda časova matematike u srednjim stručnim školama štetno po obrazovanje u Srbiji. Povodom najavljene reforme nastavnih planova u srednjim stručnim školama, predstavnici Društva matematičara Srbije su na sastanku sa Šamijem u Domu Narodne skupštine ocenili da je smanjenje fonda časova matematike nepoznat fenomen u Evropi i svetu. Kako se navodi u saopštenju parlamenta, Društvo matematičara Srbije smatra da je aktuelno pravljenje novih nastavnih planova srednjih škola proteklo bez učešća stručne i zainteresovane javnosti. "Društvo traži da neophodan minimum broja časova matematike u svim tehničkim školama bude četiri časa nedeljno u svim četiri razreda, dok u ostalim profilima broj časova ne sme da se smanjuje u odnosu na sadašnji nivo", piše u saopštenju. Predsednik Odbora za prosvetu Zoran Šami istakao je da je reč o ozbiljnom problemu koji se ne tiče samo fonda časova matematike, već i fondova časova od srpkog jezika do istorije i geografije, a sa ciljem da se od stručnih škola naprave zanatske škole. Šami je najavio da će povodom toga zakazati sednicu Odbora čim bude zakazana naredna sednica parlamenta, a na koju će pozvati ministra prosvete Žarka Obradovića i predstavnike Prosvetnog saveta i Zavoda za unapređenje obrazovanja i vaspitanja.

velikim stvarima u njihovoj budućnosti i da se fokusiraju na kreativne, inspirišuće i zabavne ideje i planove. Google nije ograničio broj prijava svake škole ili porodice, ali je bitno da svaki učenik može da pošalje samo jedan dizajn/ideju. Osnovne informacije o takmičenju možete pronaći na stranici www.google.com/doodle4google/.

Ni za sapun

APATINSKE ŠKOLE OSTALE SU bez novca čak i za toalet-papir i sapun jer više ne mogu da pokrивaju materijalne troškove, a dobavljači traže plaćanje starih dugova i svakog dana šalju nove račune. Zato je Aktiv direktora škola uputio opštinskom rukovodstvu dramatičan apel da što pre uplati novac kako ne bi bilo ugroženo odvijanje nastave. "Za račune od prošle i preprošle godine dugujemo 400.000 dinara. Najviše je to potrošni materijal, od hartije do sredstava za higijenu. Pored toga trebalo bi obnoviti klupe, stolice, kupiti kompjutere. Na sreću, opština je rešila pitanje kotlova za grejanje, za šta je izdvojeno više od dva miliona dinara", rekao je za "Blic" direktor Gimnazije u Apatinu Konstadin Mićović. Direktor Građevinske škole Milovan Blanuša kaže da dobavljači mesecima tolerišu naplatu računa jer imaju obzira prema školama: "Škole su se našle u neuobičajenoj situaciji. Plate profesora se finansiraju iz republičkog budžeta, materijalni troškovi iz opštinskog, a zgrade pripadaju državi. U takvoj situaciji je teško očekivati da sve funkcioniše na dobrobit nastave i učenika." Dug svih škola dobavljačima je 8,5 miliona dinara, a rukovodstvo opštine je obećalo izmirenje računa.

1000 prvaka manje

U SRBIJI SE svake godine u prvi razred osnovne škole upiše oko 1000 đaka manje, pa je opštinama ostavljen rok da do oktobra usvoje novu mrežu škola, umesto sadašnje skupe i neracionalne. Lokalna samouprava će prilikom izrade nove mreže škola morati da poštuje kriterijume Vlade Srbije definisane u oktobru prošle godine, rekao je pomoćnik ministra prosvete Želimir Popov, podsetivši da je 2001. godine upisano 81.000 prvaka, a da ih je prošle godine bilo 70.670. "Manjak dece je veliki problem u Srbiji, što je problem ne samo prosvete nego i populacione politike", rekao je Popov i istakao da aktuelna mreža ustanova sa 1278 osmogodišnjih škola i 4500 objekata odgovara broju učenika pre 30 godina. On je objasnio da se ništa neće "seći" odmah i da u budžetu nisu predviđena posebna sredstva jer taj posao pada na teret lokalnih samouprava, kojima će, kako je rekao Popov, biti bolje kada budu imale jeftiniju mrežu škola.

Google Doodle 4

INTERNET GIGANT GOOGLE pokrenuo je četvrto po redu takmičenje Google Doodle 4 putem kojeg učenici osnovnih škola mogu da šalju predloge redizajna logotipa pretraživača na temu "What I'd like to do someday..." ("Šta bih voleo da radim jednog dana"). Najuspešnijim takmičarima Google će dodeliti stipendiju u visini od 15.000 dolara i 25.000 dolara za najuspešnije škole. Registracije se završavaju 2. marta, radovi treba da budu poslani najkasnije 16. marta ove godine i pobjednički doodle naći će se na webu 20. maja 2011. godine. Na pitanje zašto je zadata baš ova tema, Google odgovara da želi da omogući učenicima da sanjare o

VREME

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec